

Raad voor de rechtshandhaving

JAARPLAN en BEGROTING 2014

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	blz 3
2.	Jaarplan 2014	blz 4
2.1.	Aangifteproces	blz 4
2.2.	Beheer van in beslag genomen goederen	blz 4
2.3.	Toepassing politiegeweld	blz 5
2.4.	Executie strafrechtelijke vonnissen	blz 5
2.5.	Beveiliging gezagdragers	blz 6
2.6.	Infrastructuur ter bestrijding van corruptie	blz 6
2.7.	Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao	blz 6
2.8.	Detentie inrichtingen Sint Maarten	blz 7
2.9.	Toegang, toelating en uitzetting in St. Maarten	blz 7
3.	Begroting 2014	blz 9
3.1.	Algemeen en uitgangspunten	blz 9
3.2.	Staat van begrote baten en lasten	blz 11
3.3.	Toelichting bij de begrote baten	blz 12
3.4.	Toelichting bij de begrote operationele lasten	blz 12
3.5.	Toelichting bij de begrote kapitaallasten	blz 19

1. INLEIDING

Voor u ligt het jaarplan 2014 van de Raad voor de rechtshandhaving. De Raad beschikt inmiddels over volledig bemenste secretariaten in de landen waardoor het aantal ter hand te nemen onderzoeken kan worden uitgebreid. Vanwege de duur van de onderzoeken is het mogelijk dat de formele oplevering van een of enkele onderzoeken over de jaarwisseling wordt heen getild. De in dit plan opgenomen voornemens en activiteiten van de Raad zijn in de begroting cijfermatig tot uitdrukking gebracht. Zoals uit de Rijkswet blijkt, vormen het jaarplan en de begroting één geheel en kunnen niet los van elkaar gezien worden.

Ten aanzien van de aard en het aantal van de te verrichten inspecties is de Raad ambitieus. Naast enkele gerichte doorlichtingen op deelterreinen, bevat het plan brede onderzoeken die betrekking hebben op essentiële onderdelen van de rechtshandhaving. Voor het eerst doet de Raad ook een review-onderzoek naar de opvolging van eerdere aanbevelingen. De Raad verwijst in dit verband naar art. 32 van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving.

Zes onderwerpen worden zowel in de landen Curaçao en Sint Maarten en op de BES-eilanden uitgevoerd. De andere onderzoeken hebben een meer land-specifiek karakter. Een deugdelijk functionerend stelsel van rechtshandhaving is essentieel voor het vertrouwen van de burger en het functioneren van de rechtsstaat. De Raad hoopt daaraan te kunnen bijdragen door het uitbrengen van rapporten die ertoe doen.

De Raad voor de rechtshandhaving,

Mr. J.J. van Eck, voorzitter

Mr. G.H.E. Camelia

Mr. F.E. Richards

2. JAARPLAN 2014

De hieronder genoemde inspecties worden in de landen Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden uitgevoerd.

2.1. Aangifteproces (review-onderzoek)

Stand van zaken opvolging aanbevelingen Aangifteproces in Sint Maarten, Curaçao en op de BES-eilanden.

Medio 2012 heeft de Raad de inspectie naar het aangifteproces zoals dat wordt uitgevoerd door de politiekorpsen van de landen, afgerond en aangeboden aan de ministers van Justitie. Ingevolge art. 30, vijfde lid van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving wordt van de ministers verwacht dat zij uiterlijk zes weken na aanbieding, de rapporten ter kennis brengen van de Staten, respectievelijk de Tweede Kamer.

In 2014 verricht de Raad een vervolgonderzoek naar de implementatie van de conclusies en aanbevelingen. Op deze wijze wil de Raad vaststellen of de kwaliteit van het aangifteproces is verbeterd.

2.2. Beheer van inbeslaggenomen goederen

Zowel de politie, douane, kustwacht als het RST nemen regelmatig goederen in beslag, zoals (vals) geld, drugs, wapens en auto's. Met name de eerste drie kunnen als risicovolle goederen worden bestempeld. Extra zorgvuldigheid is hierbij dan ook geboden. Alle goederen dienen op juiste wijze geregistreerd en beheerd te worden. De registratie en het beheer dienen zodanig ingericht te zijn, dat de inbeslaggenomen goederen geen schade meer kunnen aanrichten aan de samenleving. Verder is het van belang dat inbeslaggenomen goederen op de juiste wijze worden bewaard en in voorkomend geval vernietigd, als daartoe door de rechter wordt besloten. Omdat zorgvuldigheid bij de uitvoering van dit proces raakt aan de integriteit van de betrokken organisaties en medewerkers, is het van belang dat duidelijk is wat er van hen wordt verwacht.

Dit roept de vraag op hoe de betrokken instanties in Curaçao, Sint Maarten en op de BES-eilanden omgaan met inbeslaggenomen goederen. De Raad zal hiernaar een inspectieonderzoek instellen om de stand van zaken hieromtrent in kaart te brengen.

Enkele van belang zijnde vragen:

- 1) Wat is hieromtrent wettelijk geregeld?
- 2) Welke procedures dienen er doorlopen te worden? Hoe worden de in beslag genomen goederen geregistreerd en beheerd?
- 3) Hoe wordt er in de praktijk omgegaan met inbeslaggenomen goederen?
- 4) Welke maatregelen zijn er genomen om het beheer en registratie te borgen?

Raad voor de rechtshandhaving

2.3. Toepassing politiegeweld

De overheid heeft het geweldsmonopolie en is gehouden daar zorgvuldig mee om te gaan. Een aantal diensten is bevoegd om geweldsmiddelen in te zetten en geweld toe te passen. Artikel 13 van de Rijkswet politie bepaalt:

De ambtenaar van politie aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn taak geweld te gebruiken tegen personen en goederen of vrijheid beperkende middelen te gebruiken tegen personen, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de hieraan verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf.

Bij de aanwending van geweld is de politieambtenaar gehouden aan de van toepassing zijnde instructie. Deze instructie beschrijft in welke gevallen en onder welke omstandigheden geweld, waaronder vuurwapengeweld, mag worden aangewend. De instructie schrijft ook voor dat elke geweldsaanwending wordt gemeld en bepaalt dat de geweldsaanwending in een aantal gevallen ter kennis van de officier van justitie dient te worden gebracht.

De aanwending van geweld conform de instructie is van belang voor burgers en verdachten, maar zeker ook voor ambtenaren, die bevoegd zijn om geweld toe te passen.

Onderwerpen die in dit onderzoek onder meer aan de orde komen zijn:

- Hoe staat het met de parate kennis van de bevoegde ambtenaren over de ambtsinstructie? Is sprake van onderhoud/training van kennis en vaardigheden?
- Zijn er verplichte proeven (bijvoorbeeld schietvaardigheid) en wat zijn de gevolgen van het niet voldoen aan de eisen?
- Wordt in de afhandeling van geweldsincidenten conform de ambtsinstructie gehandeld?
- Welke opvolging wordt aan geweldsincidenten, in het bijzonder vuurwapengebruik, gegeven?
- Is er een registratie van geweldsincidenten en zo ja, leveren die een indicatie op over de mate waarin conform de geweldsinstructie is gehandeld?
- Wat is de formele en wat is de feitelijke situatie waar het gaat om het bij zich dragen en opbergen van een (vuur)wapen buiten diensttijd?

2.4. Executie strafrechtelijke vonnissen.

Rechterlijke vonnissen behoren ten uitvoer te worden gelegd. Onvolkomenheden in de executie raken de geloofwaardigheid van het systeem. Het OM heeft de wettelijke taak vonnissen ten uitvoer te doen leggen.

Het jaarverslag 2012 van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie geeft een indicatie van het aantal vonnissen dat door het OM dient te worden geëxecuteerd:

2012	Bonaire	Curaçao	Sint Maarten
Bulkzaken straf	6	265	112
Misdrijfzaken regulier	217	952	288
Overtredingen	214	19.022	1.990
Totaal	437	20.239	2.390

Raad voor de rechtshandhaving

Er zijn aanwijzingen (jaarplannen en jaarverslagen OM, bevindingen Raad t.a.v. (reclasserings-) toezicht op voorwaardelijke veroordelingen) dat een substantieel deel van de rechtelijke uitspraken niet wordt geëxecuteerd.

Deze inspectie richt zich op de vraag welk deel van de vonnissen de facto ten uitvoer wordt gelegd en (dus) op de vraag voor welk deel dat niet het geval is, alsmede op de oorzaken van het executie-manco.

2.5. Beveiliging gezagsdragers

In de Rijkswet politie is geregeld dat het waken over de veiligheid van personen een onderdeel is van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. De uitvoering van de bewakings- en beveiligingstaak is opgedragen aan de politie en vindt plaats onder het gezag van het OM.

Naar aanleiding van recente incidenten heeft de Raad besloten een inspectie te verrichten naar het antwoord op de vraag of de beveiliging van gezagsdragers afdoende is geregeld.

In dit onderzoek zullen, onder meer, de volgende vragen aan de orde komen:

- Welke wet- en regelgeving is van toepassing?
- Wat zijn de afspraken en/of het beleid omtrent persoonsbeveiliging?
- Hoe werkt de toepasselijke wetgeving en het beleid in de praktijk?
- Hoe is de bevoegdheidsafbakening met andere diensten geregeld?

2.6. Infrastructuur ter bestrijding van corruptie

Corruptie ondermijnt de rechtsstaat en dient dan ook bestreden te worden. De Raad zal onderzoek verrichten naar de infrastructuur en de inzet daarvan met betrekking tot de bestrijding van corruptie. Uit de oriëntatie op dit onderzoek blijkt dat er beperkt zicht is op de aard en omvang van corruptie. De informatievergaring lijkt er niet op gericht te zijn. De Landsrecherche, c.q. de Rijksrecherche zijn de organen die in opdracht van het OM belast zijn met de bestrijding van deze vormen van criminaliteit. Van belang is om te onderzoeken op welke wijze en in welke mate de Landsrecherches en de Rijksrecherche zijn toegerust voor en actief zijn op dit onderwerp. De Raad richt zich in het onderzoek op de vraag welke instrumenten (onder meer meldingssystemen) en capaciteit beschikbaar zijn om dit soort zaken aan te pakken.

De hieronder genoemde inspecties worden in één van de betrokken landen uitgevoerd.

2.7. Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao

In 2014 verricht de Raad een onderzoek naar het functioneren van de Justitiële Jeugd Inrichting (v/h GOG) te Curaçao.

De Justitiële Jeugdinstelling (JJI) is een instituut waar vrijheidsstraffen, opgelegd aan minderjarigen, worden ten uitvoer gelegd. Gezien het grote belang van de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit is het wenselijk om inzicht te verkrijgen in de organisatie van de JJI en de wijze waarop de taken worden uitgevoerd teneinde de (voorgenomen) doelstellingen te realiseren.

Raad voor de rechtshandhaving

Een van deze doelstellingen is dat aan minderjarigen een tweede kans wordt geboden. Waar mogelijk zal de Raad aanbevelingen doen teneinde een bijdrage te leveren aan de realisatie van de voorgenomen doelstellingen.

2.8. Detentie-inrichtingen Sint Maarten

In Sint Maarten wordt, in aansluiting op het onderzoek naar de detentiecapaciteit, verder onderzoek verricht naar de detentie-inrichtingen in Sint Maarten.

In artikel 3, eerste lid onder b. van de Rijkswet wordt de Raad belast met de algemene inspectie van de instellingen en inrichtingen waar vrijheidsstraffen, vrijheid beperkende maatregelen ten uitvoer worden gelegd.

De detentie-inrichtingen in Sint Maarten bestaan uit de gevangenis en huis van bewaring Point Blanche, de als huis van bewaring aangewezen politiecellen in het politiebureau te Philipsburg en het vreemdelingendetentiecentrum Simpson Bay. Nadat in 2013 onderzoek is gedaan naar de problematiek met betrekking tot de detentiecapaciteit in Sint Maarten en in januari 2013 door onderzoekers Vegter en Pesselse een bezoek is gebracht aan de detentie-inrichtingen in het kader van de CPT-monitoring, bestaat in 2014 voor de Raad aanleiding de detentie-inrichtingen aan een inspectie te onderwerpen.

Uit de rapportage van Vegter c.s. en uit de inspectie van de Raad in 2013 is gebleken dat deze inrichtingen niet voldoen aan de nationale en internationale normen. In het onderzoek zal bijzondere aandacht worden besteed aan beveiliging en veiligheid van gedetineerden, medewerkers en bezoekers in de detentie inrichting omdat Pointe Blanche regelmatig in het nieuws is vanwege gewelddadigheden tussen gedetineerden onderling en recentelijk ook vanwege de geruchtmakende ontsnapping van drie gedetineerden.

Het toetsingskader voor het onderzoek zal worden samengesteld op basis van (inter)nationale regelingen, zoals de Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners van de UN (SMR), European Prison Rules (EPR), de Penitentiaire Beginselenwet (Pbw) en het (uitvoerings-) beleid van het ministerie van Justitie. De resultaten van eerdere onderzoeken, zoals de Voortgangsrapportages van het CPT, worden bij het onderzoek betrokken.

2.9. Toegang, toelating en uitzetting in Sint Maarten

De historie van de Nederlandse Antillen heeft zich altijd gekenmerkt door een grote in- en uitstroom van vreemdelingen die een bijdrage leveren aan de maatschappelijke en economische ontwikkeling van het land. Dit heeft tot gevolg gehad dat de bevolkingssamenstelling van de eilanden divers en multicultureel van aard is.

Deze migratiestromen kunnen echter ook ongewenste gevolgen hebben, onder andere voor de veiligheid van de landen, bescherming van de (internationale) rechtsorde, bestrijding van terrorisme en mensenhandel en illegale immigratie. Daarom is het van belang dat migratiestromen gereguleerd plaatsvinden.

Nadat de Raad in 2013 de grensbewaking in de landen aan een inspectie heeft onderworpen zal de Raad in Sint Maarten in 2014 het voorportaal van de grensbewaking inspecteren, namelijk de toegang en toelating van personen.

JAARPLAN en BEGROTING 2014

Raad voor de rechtshandhaving

Onderzocht zal worden of het geldende beleid, waaronder het visum-, toelatings- en uitzettingsbeleid goed wordt vertaald naar de praktijk en of de uitvoering van dat beleid effectief is. Ook zal de Raad de kwaliteit van de taakuitvoering van de vreemdelingendienst onder de loep nemen waarbij de naleving van de wet- en regelgeving aan de orde komt.

Tot slot komt ook de bevoegdheids- en taakverdeling tussen de verschillende diensten in de vreemdelingenketen aan de orde.

3. BEGROTING 2014

3.1 Algemeen en uitgangspunten

De Rijkswet Raad voor rechtshandhaving regelt de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving). Hoofdstuk 6 (artikel 35 tot en met artikel 41) regelt de bekostiging en het beheer van de Raad.

Artikel 35:

1. De kosten van de Raad worden vergoed uit een door de landen beschikbaar te stellen bijdrage,
2. Onze Ministers bepalen de omvang van de in totaal aan de Raad te vergoeden kosten,
3. Elke van de landen draagt de kosten die het secretariaat specifiek voor inspectie en advies in het betrokken land maakt,
4. Onze Ministers verdelen de kosten voor algemene ondersteuning van de Raad.

Met onze Ministers wordt bedoeld de minister van Justitie van respectievelijk Curaçao en Sint Maarten en de minister van Veiligheid & Justitie van Nederland.

Deze begroting betreft de gecombineerde begroting van de Raad voor de rechtshandhaving van de drie entiteiten Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

3.1.1 Organisatie

Onderstaand organigram (volgende bladzijde) geeft de structuur weer van de Raad voor de rechtshandhaving.

3.1.2 Grondslagen begroting 2014

De kaders voor de begroting van de Raad worden in de Rijkswet aangegeven. Deze begroting is opgesteld op basis van de volgende grondslagen:

- De kosten van de Raad worden vergoed uit een door de landen beschikbaar te stellen bijdrage. De ministers bepalen de omvang.
- De begroting behelst een raming van baten en lasten, een raming van de voorgenomen investeringen en raming van de inkomsten en uitgaven met een onderverdeling in de inkomsten bedoeld in artikel 35, derde en vierde lid.
- De begrotingsposten worden ieder afzonderlijk van een toelichting voorzien.
- Tenzij de activiteiten waarop de begroting betrekking heeft nog niet eerder verricht zijn bevat de begroting een vergelijking met de begroting van het lopende jaar en de laatst goedgekeurde begroting door Onze Ministers.
- Op de rechtspositie van de leden van het secretariaat met als standplaats Curaçao en Sint Maarten zijn de regels die gelden voor ambtenaren die zijn aangesteld bij ministeries in Curaçao en Sint Maarten van toepassing.
- De uitgaven zijn op transactiebasis begroot.

3.1.3 Organisatieschema

